

Daxili Qoşunların üzərinə çox böyük vəzifələr düşür və bunlar uğurla yerinə yetirilir.

İlham ƏLİYEV

ƏSGƏR

№ 05 (423)

12 mart
2014-cü il

Qəzet 1992-ci il
dekabrın 16-dan
nəşr olunur.

Azərbaycan Respublikası DİN Daxili Qoşunlarının HƏRBİ VƏTƏNPƏRVƏRLİK qəzeti

12 MART - DAXİLİ QOŞUNLAR GÜNÜ

"Daxili Qoşunların, əsasən cəbhə bölgəsində olan hissənin xidmətini xüsusi qeyd etmək istəyirəm. Bu gün onlara hörmət və ehtiramımı bildirmək istəyirəm. Onlar orada böyük işlər görürlər. Azərbaycanın torpaqlarını qəhrəmancasına müdafiə edirlər. Belə döyüşçülərin işi hər birimizi sevindirir və böyük hörmət hissi doğurur".

Heydər ƏLİYEV, Ümummilli Lider

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI DAXİLİ QOŞUNLARIN GÜNÜ ELAN OLUNMASI HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI

PREZİDENTİNİN FƏRMANI

Azərbaycan Respublikası Daxili Qoşunlarının Vətənin müdafiəsində xidmətlərini və öz vəzifələrini müvəffəqiyyətlə yerinə yetirmələrini qiymətləndirərək qərara alıram:

Erməni işğalçılarına qarşı döyüşə başladıkları gün-12 mart Azərbaycan Respublikasının Daxili Qoşunlarının günü elan edilsin.

Heydər ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 9 mart 1995-ci il

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ, SİLAHLI QÜVVƏLƏRİN ALI BAŞ KOMANDANI İLHAM ƏLİYEV DAXİLİ QOŞUNLAR HAQQINDA

"Azərbaycan öz dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra Azərbaycanda Daxili Qoşunlar yarandı. Bu, ölkəmiz üçün çox çətin bir dövr idi. Müstəqilliyimizin ilk illəri Azərbaycanda anarxiya və xaosla müşayiət olunurdu. Demək olar ki, ölkə parçalanma əfəsinde idi və Azərbaycanda yaşanan böhran ümumiyyətlə, ölkəmizi uçurum kənarına gətirmişdi. Bu çətin şəraitdə, elbəttə ki, Daxili Qoşunlar öz funksiyalarını tam mənada icra edə bilməzdilər. Amma eyni zamanda, Daxili Qoşunlarda xidmət edən şəxsi heyət Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda cəsarətlə vuruşmuşdu, şəhidlər vermişdi və torpaqlarımızın qorunması uğrunda böyük işlər görmüşdür".

"Daxili Qoşunların üzərinə çox böyük vəzifələr düşür və bunlar uğurla yerinə yetirilir".

"Son illər ərzində Daxili Qoşunlar Azərbaycanda sürətlə inkişaf etmişdir, çox yüksək səviyyədə peşəkarlıq var, vətənpərvərlik var. Bu, bizim üçün çox böyük nailiyyətdir".

"Azərbaycan dövləti, dövlətçiliyinin inkişafı və möhkəmlənməsi üçün Daxili Qoşunların xidməti yüksək səviyyədədir və məni qane edir".

DAHA GÜCLÜ, DAHA ƏZƏMƏTLİ DAXİLİ QOŞUNLAR

22 illik xidmət yolu bir daha sübut edir ki, Daxili Qoşunlar həmişə xalqın əmin-amanlığının, asayişin sabit durumunun sadıq keşikçiləri olaraq qarşısında duran dövlət əhəmiyyətli mürəkkəb xidməti-döyüş tapşırıqlarının öhdəsindən gəlməyə hazırdır və qadirdir.

Bu il martın 12-si Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Qoşunlarının yaranmasının 22-ci ildönümüdür. "12 Mart-Daxili Qoşunlar Günü"nü bütün hərbi hissələrimiz böyük təntənə ilə qeyd edir. Artıq 22 il arxada qaldı. Bu illər ərzində qoşunlarımız vəzifələrindən irəli gələn tapşırıqların öhdəsindən böyük rəşadətlə gələrək, daha əzəmətli, daha güclü olduğunu nümayiş etdirdi. Zaman baxımından qısa olan bu illəri Daxili Qoşunlar müstəqil dövlətimizlə birgə addımladı. Bu baxımdan deyə bilərik ki, qoşunların tarixi müstəqil Azərbaycanın ayrılmaz bir hissəsidir.

Daxili Qoşunlar Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin söz və əməl vəhdəti, xüsusi diqqət və qayğısı ilə formalaşmış, inkişaf etmiş, yüksək döyüş hazırlığı olan peşəkar bir quruma çevrilmişdir. Tariximizə nəzər salsaq, görürük ki, 22 illik səlnaməmizin hər səhifəsində Ulu Öndərin fəaliyyəti var. Daxili Qoşunlar müstəqil Azərbaycanın həmyaşığı kimi yaranma, formalaşma və inkişaf dövrünü məhz Ulu Öndərimizlə birgə, onun tövsiyələrinə, göstərişlərinə istinad edərək keçmişdir. Şəxsi heyətin dövlətə, dövlətçiliyə sədaqətli xidmətini dəfələrlə yüksək qiymətləndirən ümummilli liderimiz hərbi qulluqçuların sosial təminatının yaxşılaşdırılması üçün sərəncamlar imzalamış, onları Vətənin ən yüksək mükafatları ilə təltif etmişdir.

Bu gün Daxili Qoşunların şəxsi heyəti Ümummilli Liderimizə ehtiram, məhəbbət, onun əvəzsiz ideyalarına sədaqət ruhunda tərbiyə olunur. Daxili Qoşunlarda dünən də, bu gün də, sabah da xidmət edəcək hərbi qulluqçular böyük öndərin qoşunların inkişafı, dünya standartlarına uyğun bir qurum kimi forma ləğməsi üçün göstərdiyi diqqət və qayğını heç vaxt unutmayacağı, hər zaman minnətdarlıqla xatırlayacağılar.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev Ümummilli Lider Heydər Əliyev ideyalarını uğurla davam etdirir. Daxili Qoşunların maddi-texniki və sosial bazasının yüksək səviyyədə təchizatı da məhz bu qayğının real təzahürüdür.

Hər il Daxili Qoşunların sıralarına gənc nəsil daxil olur. Onlar şəxsi heyətin, cəmiyyətin və dövlətin mənafeyini, vətəndaşların konstitusiyaya hüquqlarını qoruyurlar. Təbii ki, Daxili Qoşunların cəlb olunduğu bütün tədbirlər konkret qanuna əsaslanıb.

Daxili Qoşunların vəzifələri 8 fevral 1994-cü il tarixli "Daxili Qoşunların statusu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmişdir. Qanuna uyğun olaraq, Daxili Qoşunlar ona həvalə olunmuş vəzifələri yerinə yetirməklə şəxsiyyətin, cəmiyyətin və dövlətin mənafeyini, vətəndaşların Konstitusiyaya hüquqlarını və azadlıqlarını cinayətkar və digər hüquqazidd qəsdlərdən qoruyur.

Eyni zamanda Daxili Qoşunlar mühüm dövlət obyektlərini,

kommunikasiya qurğularını və xüsusi yükləri mühafizə edir.

Daxili işlər orqanları ilə birlikdə ictimai asayişin qorunması, habelə kütləvi tədbirlər keçirilərkən təhlükəsizliyin təmin olunması da Daxili Qoşunların əsas vəzifələrindəndir. Həmçinin Daxili Qoşunlar təbii fəlakətlər və başqa fəvqəladə hallar zamanı insanların xilas edilməsi, sahibsiz qalmış əmlakların mühafizəsi və ictimai asayişin qorunması üçün təxirəsalınmaz tədbirlər görməkdə daxili işlər orqanlarına köməklik göstərir.

Daxili Qoşunların vəzifələrindən biri də zərurət olduqda Azərbaycan Respublikası ərazisinin müdafiəsində iştirak etməkdir.

Qarşıya qoyulmuş vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün Daxili Qoşunların döyüş hazırlığının daim yüksək səviyyədə saxlanılması, şəxsi heyətin döyüş təliminin real şəraitə uyğun keyfiyyətlə təşkili və keçirilməsi diqqət mərkəzindədir.

Bütün bunlar yalnız bir məqsədə - Daxili Qoşunların vəzifələrinin icrasına hazırlığının yüksək səviyyədə saxlanmasına xidmət edir.

Şərəf, şücaət, cəsurluq, məsuliyyət! Bu, Daxili Qoşunların hərbi qulluqçularının daxilində formalaşan, onları daha da ləyaqətli Vətən keşikçisi olmağa ruhlandırان əvəzsiz keyfiyyətlərdir!

Daxili güc, özünəinam hissi! İctimai asayişin, sabitliyin qorunmasında, cinayətkarlıqla mübarizədə bu keyfiyyətlər daha çox uğurlara yol açır. Sadəcə vətəndaş da, dövlət də hərbi qulluqçularımızın məhz daxili gücünə, qüvvəsinə inanır.

Sıralarında yüzlərlə qəhrəmanları birləşdirən, həmişə xalqın içində, xalqa daha yaxın olan Daxili Qoşunlar!!!

22 illik xidmət yolu bir daha sübut edir ki, Daxili Qoşunlar həmişə xalqın əmin-amanlığının, asayişin sabit durumunun sadıq keşikçisi olaraq qarşısında duran dövlət əhəmiyyətli xidməti-döyüş tapşırıqlarının öhdəsindən gəlməyə hazırdır və qadirdir.

"Əsgər"

Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının 2014-cü il aprelin 1-dən 30-dək həqiqi hərbi xidmətə çağırılması və müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının ehtiyata buraxılması haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 26-cı bəndini rəhbər tutaraq, "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 12.3-cü və 40.1-ci maddələrinə uyğun olaraq və Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrini və Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq yaradılmış başqa silahlı birləşmələri şəxsi heyətlə kompleksləşdirmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. 1996-cı ildə doğulmuş və çağırış gününədək (həmin gün də daxil olmaqla) 18 yaş tamam olmuş, habelə 1979-1995-ci illərdə doğulmuş, yaşı 35-dək olan, Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrində və Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq yaradılmış başqa silahlı birləşmələrdə müddətli həqiqi hərbi xidmət keçməmiş, müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışdan möhlət hüququ olmayan və ya müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışdan azad edilməmiş Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları 2014-cü il aprelin 1-dən 30-dək müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılsınlar.

2. "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 38.1.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş xidmət müddətini keçmiş müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçuları 2014-cü il aprelin 1-dən 30-dək ehtiyata buraxılsınlar.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamın icrasını üçün qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş tədbirləri görsün.

İlham Əliyev,

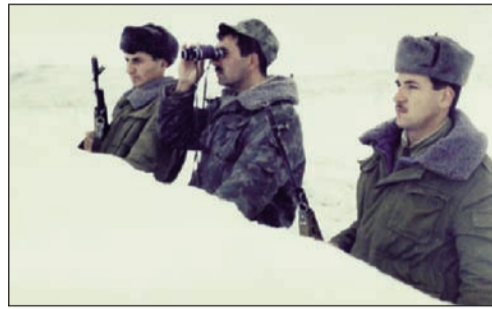
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 4 mart 2014-cü il.

DÖYÜŞ YOLUMUZ

DİN-in Daxili Qoşunlarının yaranması və formalaşması ölkəmizin çox çətin, qarışıq bir dövrünə təsadüf etmişdir.

1992-ci il martın 12-də Daxili Qoşunların Bilecəri, Sumqayıt və Gəncədəki hərbi hissələrinin şəxsi heyəti erməni işğalçıları ilə döyüşə başlamış, ərazi bütövlüyümüz uğrunda Ağdam rayonunun Papravənd, Qalayçılar, Manikli, Baş Güneyyə, Canyataq, Gülyataq kəndlərində vuruşmuşdur. Həmin döyüşün günü ramzi olaraq "Daxili Qoşunların günü" kimi müəyyən edilmişdir. Bu döyüşlərdə iştirak edən hərbi qulluqçularımızdan baş leytenant Ruber Səfərəliyev, leytenant Rafiq İsmayılov və çavuş Hatəm xan Babayev Daxili Qoşunların ilk şəhidləri olmuşlar.

Daha bir cəsur hərbi gizir Mahir Hümətov komanda-qərargah maşını düşmənin əlinə keçməsinə dəyə onu partlatmış, özü də qəhrəmancasına həlak olmuşdur. Digər bir qəhrəmanlıq nümunəsi isə Aterk kəndinin müdafiəsi zamanı göstərilmişdir. Gəncə alayının hərbi qulluqçuları hücum keçən silah-sursat, zirehli texnika baxımından sayca üstün olan düşmənin qarşısından geri çəkilməmiş son güllələri bitənədək müqavimət göstərmişlər. Belə bir vəziyyətdə əliyalın olsalar belə, əlbəyaxa döyüşə atılan 38 nəfər cəngavər döyüşçümüz düşmən qüvvələri tərəfindən əlləri-qolları bağlanaraq didiri yandırılmışlar. Şəhidlər Xiyabanında onların qəhrəmanlığını əks etdirən

Daxili Qoşunların Ağdam alayının döyüş yolu igidlik və qəhrəmanlıqla zəngindir. Ağdam, Ağdərə və Füzuli rayonlarının yaşayış məntəqələri bu alayın şəxsi heyətinin cəsərat, qəhrəmanlığı ilə azad edilmiş və müdafiə olunmuşdur. Qoşunların şəxsi heyəti ön cəbhəyə gəldiyi ilk anlardan yüksək nizam-intizam, ruh yüksəkliyi və qorxmazlıq göstərmiş, Vətənə övladlıq borcunu şərəflə yerinə yetirmişlər. Onlardan biri-Elpərəst Hüseynov Çıldıran kəndinin azad olunması zamanı düşmənin 70-dən çox canlı qüvvəsini məhv etmişdir. O, sol qolunu itirməsinə baxmayaraq, son damla qanına qədər vuruşmuş və düşməni bir addım belə irəliləməyə qoymamışdır.

məzarüstü lövhədə hər birinin adı həkk olunmuşdur. Digər bir nümunə kimi Füzuli rayonu istiqamətində beş hərbi qulluqçumuzun rəşadətini göstərə bilərik. Onlar adi silahla düşmən tankı qarşısından geri çəkilməyərək qəhrəmancasına şəhid olmuşlar. Məzarları Füzuli rayonunun Böyük Bəhmənli kəndindədir. 1993-cü il noyabrın 2-də Ümummilli Lider Heydər Əliyevin xalqa tarixi müraciəti bütünlüklə Silahlı Qüvvələrin yenidən qurulması və formalaşması yolunda gərəklilik bir proqrama çevrildi. Ulu Öndərin söz və əməl vəhdəti Daxili Qoşunlarda böyük canlanma və ruh yüksəkliyi yaratdı. Məhz bu zaman, 13 noyabr 1993-cü ildə qoşunların şəxsi heyəti Füzuli istiqamətində döyüş əməliyyatları həyata keçirmişdir. Ağır döyüşlərdən sonra, 1994-cü ilin yanvar ayında Horadiz qəsəbəsi və 12-dən artıq kənd azad olunmuşdur. Əsaslı dönüş kimi qiymətləndirilən bu döyüşlərdə hərbi hissələrimizin fəaliyyəti əvəzsiz olmuşdur.

Ümumiyyətlə, döyüş əməliyyatları zamanı Daxili Qoşunların şəxsi heyətindən 510 nəfər həlak olmuş, 1166 nəfər yaralanmış, 268 nəfər isə itkin düşmüşdür. Həlak olan igid oğulların bir çoxunun qəhrəmanlıqları, şücaəti qiymətləndirilərək adları əbədləşdirilmiş, 24 məktəbə, 7 məhəllə və küçəyə, bir körpüyə, bir mədəniyyət evinə onların adları verilmişdir.

İLK ŞƏHİDLƏRİMİZ

Baş leytenant Ruber Səfərəliyev

1992-ci ilin iyun ayında Ağdam-Əsgəran bölgəsində gedən ağır döyüşlərdən birində şəhid olub. "... Baş leytenant R.Səfərəliyev Əsgəran istiqamətindəki Naxçıvanın Aranzəminli kəndlərinin müdafiəsində öz hərbi şücaətindən bəca rıqla istifadə etdi. Naxçıvan kəndinə hücum keçən ermənilər baş leytenant R.Səfərəliyevin tabeliyindəki döyüşçülərin güclü müqavimətinə rast gəldilər.

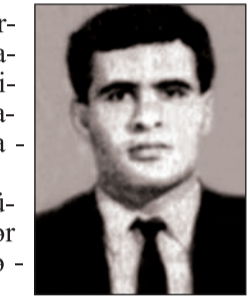

Gecə vaxtı Pirtəpə adlanan yüksəkliyə hücum olmalıydı. Yüksəkliyə yaxınlaşdıqda əsgərlər bir-birindən ayrı düşməyə başladılar. Çünki göz-gözü görmürdü. Yüksəklik sıx meşələrlə örtülüdür. Çətinliklə də olsa, gecə saat 4-ün yarısı yüksəkliyə qalxa bilməmişdik. Erməni mövqeləri ilə bizim aramızda 70-80 metr məsafə vardı. Biz onların səslərini eşidirdik. Birdən baş leytenant R.Səfərəliyevin "irəli, türk oğulları" əmrini eşidirik. Təxminən bir saatlıq qız-ğın atışma oldu. Sonra o, irəliyə atılarkən düşmən gülləsinə tuş gəldi.

Belə qaynar təbiətli, ürəyi Vətən sevgisi ilə döyünən bir komandirin döyüş uğurlarını, düşmən üzərinə mərdliklə irəliləməsinə unuda bilmirik. Biz əsgərlər onu ağır döyüşlərdə əsl qəhrəman kimi tanıdıq".

Leytenant Rafiq İsmayılov

1962-ci ildə anadan olub. 1985-ci ildə Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi İnstitutunu (hazırda Dövlət Bədən Tərbiyəsi Akademiyası) bitirib. 1986-cı ildə hərbi xidmətə çağırılıb. Sonra tələməni hərbi peşəsinə bağlayıb. Daxili Qoşunların id-man bölməsində xidmət edib.

O, peşəkar idmançı kimi idmanın silahsız özünümüdafiə və cüdo növlərində yüksək nəticələr əldə edib, qələbələr qazanıb. Beynəlxalq dərəcəli idman ustası idi.

Leytenant R.İsmayılov Xocalı faciəsindən sarsılaraq, könüllü olaraq ön cəbhəyə gedib. 1992-ci ilin mart ayında Ağdam bölgəsində Qaraqaya istiqamətində ön mövqelərimizdə döyüş zamanı düşmən snayperinin gülləsinə tuş gəlib. Bakıda Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunmuşdur.

Çavuş Hatəm xan Babayev

1972-ci ildə Zəngilan rayonunun Keçikli kəndində dünyaya göz açıb. Hərbi xidmətə qədər idmanın klassik güləş növü ilə məşğul olub. Qaynaqçı ixtisasına yiyələnib. O, 1990-cı ildə hərbi xidmətə çağırılıb. Təpəliklərimizdə erməni işğalçılarından azad olunması uğrunda aparılan döyüşlərdə öz cəsərat, qorxmazlığı ilə fərqlənmişdir.

1992-ci ilin mart ayında başlayan döyüş yolu Ağdam bölgəsindən keçibdir. O, köşfiyyətçi kimi qarşıya qoyulan döyüş tapşırıqlarını layiqincə yerinə yetirmişdir. Sonuncu dəfə 1992-ci il mart ayının 31-də Papravənd kəndinin (Ağdam) müdafiəsi uğrunda döyüşdə şəhid olmuşdur.

Veteran sözü beynəlxalq termin kimi sivil cəmiyyətlərdə, öz ənənələrinə sadiq qalan dövlətlərdə hörmət edilən, nüfuz sahibi olan, örnək göstərilən şəxslərin ictimai statusu ilə bağlı mənə daşıyır. Dünyanın bir çox ölkələrində müharibə, silahlı qüvvələr və əmək veteranları cəmiyyətin ictimai fəal üzvü kimi, sağlam mənəvi təmələ söykənən vətəndaşlıq mövqeyinin daşıyıcısı olaraq fəaliyyət göstərirlər. Belə bir reallıq ölkəmiz üçün də xarakterikdir.

Azərbaycan Respublikasında veteranlar yüksək dövlət qayğısı ilə ətə olunub. Ölkəmiz müstəqillik əldə etdikdən bu gündək veteranların hüquq və mənafeərinin qorunması, onların sosial təminatının yaxşılaşdırılması istiqamətində məqsədyönlü işlər görülüb.

Ümummilli Liderimiz, böyük şəxsiyyət Heydər Əliyev öz çıxışlarında veteranları cəmiyyətimizin dəyərliliyi kimi xarakterizə etmiş, gənc nəslin vətənpərvərlik tərbiyəsində onların fəaliyyətinə böyük əhəmiyyət vermişdir.

Respublika Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin siyasətində da bu mütərəqqi yanaşma qorunub saxlanıb və qeyd edilən kateqoriyadan olan vətəndaşlarımızı diqqət və dəstək daha da artırılıb. Bu çox önəmli məsələdir və hər bir veteran üçün yüksək əhval-ruhiyyə bəxş edən stimuldur, onların öz dövlətinə güvəncini möhkəmləndirən mühüm amildir.

Biz veteranlar həmişə vətənimizə, dövlətçiliyimizə sadaqəti, bu yolda fədakar xidməti həyatımızın ən ali amalı kimi qəbul etmişik. Bu gün Azərbaycan dövlətinin güclənməsi, siyasi nüfuzunun artması, iqtisadi və hərbi potensialının möhkəmlənməsi hər birimizdə haqlı qürur hissi doğurur. Ordu quruculuğunda əldə olunan nailiyyətlər müstəqilliyimizin etibarlı qorunmasına inamı daha da gücləndirir və ölkəmizin ərazi bütövlüyünün bərpə olunacağına böyük ümidlər yaradır.

Ölkəmizin müstəqilliyinin, ərazi bütövlüyünün, dövlətçiliyinin qorunmasında özünəməxsus xidmətləri olan Daxili Qoşunların yaradılmasının növbəti ildönümünü qeyd edirik. Unikal bir faktıdır ki, ölkəmizin digər qoşun növlərindən fərqli olaraq, Daxili Qoşunların günü müəyyən edilərkən bir hərbi struktur kimi formalaşdığı təqvim günü deyil, şəxsi heyətin erməni işğalçılarına qarşı döyüşə başladığı tarix əsas götürülüb. Bu məqam Daxili Qoşunların tarixinin şərəfli səhifəsidir. Bir məsələni də xüsusi vurğulamağa dəyər ki, ölkəmizdə hərbi qurumlar arasında döyüş bayrağı ilk dəfə məhz Daxili Qoşunların hərbi hissələrinə təqdim olunub. Bütün bunlar dövlət rəhbərliyinin yüksək

etməsinin təzahürü kimi qiymətləndirilməlidir.

Daxili Qoşunların ötən dövrdə keçdiyi yol əzmkarlıq, qətiyyət, mübarizlik və cəsarət nümunəsidir, zəngin xidmət təcrübəsidir, davamlı inkişafın göstəricisidir. İldən-ildə şəxsi heyətin peşəkarlığı yüksəlir, hərbi hissələrin maddi-texniki təchizatı müasir tələblərə cavab verir. Daxili Qoşunların keçdiyi yola dərin bələd olan veteranlarımız bütün bu irəliləyişləri görür, əvvəlki dövrlə müqayisə edir və nəhayət, ictimai

yub saxlayan bir qurumdur. Veteranlarımız Daxili Qoşunların bugünkü həyatı ilə yaxından maraqlanırlar, hərbi qulluqçularımızın hər bir uğuruna ürəkənd sevinirlər.

Veteranlar Şurası şəxsi heyətin vətənpərvərlik tərbiyəsi işində öz zəhmətini əsirgəmir. Bu bizim fəaliyyətimizin əsas istiqamətidir. Xüsusilə gənc əsgərlərlə Daxili Qoşunların döyüş yolu, xidməti fəaliyyətdə əldə olunmuş nailiyyətlər, əsgəri qaradışlıq, hərbi kollektivdə komandirlərin rolu, azər-

Bu baxımdan televiziya, radio və mətbuatın imkanlarından istifadə olunur.

Veteranlar Şurası veteranların problemlərini öyrənməsi və həllinə köməklik göstərilməsi, onların hüquqlarının müdafiəsi üçün səlahiyyətləri çərçivəsində təşkilati tədbirləri yerinə yetirir.

Veteranlarımızın hüzn mərasimlərində iştirak edirik, hospital və xəstəxanalarda müalicə olunan veteranlarımızı baş çəkirik. Veteranların istirahətinin səmərəli təşkilati üçün də lazımı addımlar atılır. Belə ki, Veteranlar Şurasının bununla bağlı müraciəti nəzərə alınaraq, Daxili Qoşunların komandanlığının göstərişinə əsasən, Daxili Qoşunların Nabrandə yerləşən istirahət mərkəzində veteranların ailə üzvləri ilə birlikdə rahat dincəlməsi üçün lazımı şərait yaradılıb.

Veteranlar Şurası veteranların maarifləndirilməsi və ictimai fəaliyyətə cəlb olunmasını da təşkil edərək, onların həmrəyliyinə möhkəmləndirilməsinə öz töhfəsini verir.

Biz öz fəaliyyətimizdə Daxili İşlər Nazirliyi rəhbərliyinin və Daxili Qoşunların komandanlığının daim dəstəyini hiss edirik. Veteranlar Şurasının təşəbbüsünə diqqətlə yanaşılır. Bir sıra veteranlarımız müxtəlif təltiflərlə mükafatlandırılıblar. Veteranlara göstərilən qayğıya, xoş münasibətə görə Daxili İşlər Nazirliyi rəhbərliyinə və Daxili Qoşunların komandanlığına dərin minnətdarlığımızı bildiririk.

Biz veteranlar Daxili Qoşunların sıralarında olmasaq da, üzvü olduğumuz ictimai təşkilat Daxili Qoşunların tərkib hissəsidir. Ona görə də tam əminliklə demək olar ki, veteranlarımız Daxili Qoşunların bugünkü həyatında iştirak edirlər. Onlar dövlətimizin hər bir çağırışına hazırdırlar.

İnanırıq ki, Ənvər Arazov, Mətləb Quliyev, Elşad Yəhyayev, Fəxrəddin Nəcəfov, Rövşən Abdullayev, Ruslan Muradov, İqor Makeyev, Səxavət Məhərrəmov, Hatəm xan Babayev, Ruber Səfərəliyev və Elpərəst Hüseynov kimi mərd oğulların xidmət etdiyi və şəhidlik zirvəsinə ucaldığı Daxili Qoşunların şərəfli döyüş ənənələrini yaşadaraq, işğal olunmuş torpaqlarımızın azad olunmasında öz sözünü deyəcəkdir.

Veteranlar Şurası Daxili Qoşunların bütün veteranları adından Daxili Qoşunların komandanlığı və şəxsi heyətinə 12 mart – Daxili Qoşunların günü münasibətilə ürəkənd təbrik edir, çətin və şərəfli xidmətinizdə uğurlar arzulayır.

Murad Mürsəlov, Daxili Qoşunların Veteranlar Şurasının sədri

DAXİLİ QOŞUNLARIN VETERANI OLMAQ ŞƏRƏFDİR

Daxili Qoşunların Veteranlar Şurasının üzvləri: Murad Mürsəlov, Telman Aslanov, Mehralı Şamxalov, Səfərxan Bayramov, Elxan Mirzəyev, Yalçın Abbasov.

fəaliyyət çərçivəsində təbliğ etməyi də unutmurlar.

Bu gün Daxili Qoşunların veteranlarını birləşdirən ictimai təşkilat olaraq Daxili Qoşunların Veteranlar Şurası mövcuddur. Daxili Qoşunların Veteranlar Şurasının Əsasnaməsi Daxili Qoşunlar Komandanlığının 15.01.2005-ci il tarixli əmri ilə təsdiq olunub. Veteranlar Şurasının tərkibində Daxili Qoşunların müharibə və silahlı qüvvələr veteranlarını təmsil olunurlar. Əsasnamədə göstərilir ki, Veteranlar Şurası veteranların sosial, əmək, siyasi, şəxsi hüquq və əzadlıqlarını müdafiə edir. Veteranlar Şurasına üzvlük könüllü və fəridir. Bizim təşkilat veteranlarla Daxili Qoşunlar arasında mənəvi bağlantı yaradan, həmçinin veteranların özlərinin qarşılıqlı əlaqələrini qorur-

baycanlılıq, vətənevərlik mövzularında söhbətlər onların əqidədə düzgün formalaşmasına zəmin yaradır. Veteranlarımız zabit, gizir və çavuş heyəti ilə də ünsiyyətdə olurlar, onlarla öz təcrübəsini bölüşür, dəyərli nəsəhatətlər verirlər.

Hərbi andiçmə mərasimlərində, hərbi hissələrin yaranma günləri münasibətilə keçirilən tədbirlərdə veteranlar yaxından iştirak edirlər. Veteranlar Şurasının üzvlərinin hüzn günləri və dövlət bayramlarında şəxsi heyət qarşısında çıxışları da təşkil olunur.

Şura Daxili Qoşunların xidməti-döyüş fəaliyyətinin cəmiyyətdə təbliğ olunması, Daxili Qoşunlar haqda müsbət rəyin formalaşması, gənclərin Daxili Qoşunların sıralarında hərbi xidmətə həvəsləndirilməsi yönündə məqsədyönlü iş aparır.

QARDAŞLIQ MƏZARI

Bakıda Şəhidlər Xiyabanında Ağdərənin Aterk kəndi uğrunda gedən döyüşdə şəhid olmuş Daxili Qoşunların döyüşçülərinin son mənzil - əbədiyyət yeri olan bir məzar var. Məzarüstü mərmər lövhədə 38 nəfər şəhidin adı həkk olunub.

Onlar Daxili Qoşunların Gəncədə yerləşən alayının hərbi qulluqçuları idilər. 1992-ci ilin iyul ayında Ağdərə bölgəsində bizim üçün çox ağır itkili bir döyüş baş verdi. Bu döyüşün təfsilatı indiyə qədər tam məlum deyil, araşdırılması vacib olan məqamlar hələ də qalmaqdadır.

Aterk Sərsəng su anbarı yaxınlığında xüsusi coğrafi mövqeyi baxımından

ordumuzun hücumu üçün əhəmiyyət kəsb edirdi. Aterkdə ilk döyüş zamanı qoşunların 38 nəfər döyüşçüsü mühasirəyə düşmüşdür. Onlara o vaxt heç yerdən kömək yətməyib. Yerdən də, göydən də əli üzülən insanların o məqamda acı taleyinə qovuşarkən hansı hissləri yaşadılarını biz heç zaman bilməyəcəyik. Bu döyüşçülər son nəfəsədək vuruşaraq Vətən yolunda canlarını qurban verdilər.

Aterkə ikinci hücum zamanı kənd azad olunmuşdu. Birinci hücumla ikinci hücum arasındakı vaxt kəsiyi mühasirəyə düşənlərin taleyində nəyisə həll etməyəcəkdi, çünki günlər keçmişdi... Mühasirəyə düşənlərin əksəriyyəti həlak olmuş, bir neçə döyüşçünün isə əsir və ya itkin düşüyü ehtimal olunur.

Döyüşçülərimizin Aterkdə gördüyü düşmən azğınlığı və vəhşiliyinin izləri sözlə təsvir ediləsi deyil. Avtomatın təkərləri üzərində yandırılmış onlarla insan cəsədinin tapılan qalıqları o döyüşün hansı sonluqla bitdiyini üzə çıxartdı. Tapılmış cəsəd qalıqları mühasirəyə düşmüş döyüşçülərə aidliyi əsası ilə Şəhidlər Xiyabanında qardaşlıq məzarında dəfn olunub.

Verdiyev Haqverdi Camal oğlu
Qasımov Yusif Telman oğlu
Həsənov Çerkəz Muxtar oğlu
Məmmədov Dayanət Cahangir oğlu
Hüseynov Vüqar Qulu oğlu
Abbasov Rəşad Abbas oğlu
Əliyev İmaməddin Əli oğlu
Rzəyev Simran Siyab oğlu
Abbasov Şahin Şahbaz oğlu
Paşayev Müşviq Teymur oğlu
Əsgərov Elman Fərman oğlu
Vahabov Ədalət Qurban oğlu
Məmmədov Rəşid Cabbar oğlu
Ağayev Şahlar Hüseyn oğlu
Ağayev Sərvan İlyas oğlu
Muxtarov Arzu Paşa oğlu
Mailov Qarabala Ağabala oğlu
Əsgərov Yaşar Rafiq oğlu
Səfərov Azər Sahib oğlu
İbadov Vüqar Əbdülsəlim oğlu
Abdullayev Şamil Ramazan oğlu
Kərimov Heydər Bəybalə oğlu
Hadiyev Asif Ələddin oğlu
Ocaqverdiyev Elman Kərim oğlu
Verdiyev Qüdrət Teymur oğlu
Cavadov Elman Xurşud oğlu
Abdurəhmanov Yasin Şakir oğlu
Cəfərov Bəxtiyar Yaqub oğlu
İbrahimov Əlibalə Eynulla oğlu
Həsənov Fuad Sərxan oğlu
Əsgərov Cümşüd Cümşüd oğlu
Zeynalov Ucar Fəzail oğlu
Əsgərov Əsgər Novruz oğlu
Muradov Sadiq Məmməd oğlu
Əlibəyev Vəlif Nüsrət oğlu
Süleymanov Rəsul Həmzət oğlu
Hüseynov İlham Bəhram oğlu
Mehdiyev Münasib Namaz oğlu.

MİSİLSİZ ŞÜCAƏT

... İrəliləyən düşmən tankı mövqelərimizə yaxınlaşır. Lakin heç kəs geri çəkilmir. Əsgərlərimiz öz mövqelərində mətin dayanırlar. Və döyüşün hələdedici gərgin anları baş verir. Texnika bir az da irəliləməyə imkan tapır. Ön mövqələrdə duran beş əsgərimiz tankın onlara tərəf gurultu ilə şığıdığını görsələr də, hər halda ölümün reallığı çevriləcəyini hiss etməsələr də, qaçmağı ağıllarına belə gətirməyiblər. Zirehli maşının iki-üç metrliyə qədər irəliləməsi nə qədər dəhşətli olsa da, yəni də bu oğulların inadını qira bilmir. Altından toz-torpaq, xırda daş qırıntıları qoparan tank turtullarının hərəkətdən görünməyən dilikləri lap yaxında, lüləsi isə bu əsgərlərin başları üstündə dayanır... Həmin gün beş əsgər beş ölümsüz qəhrəmana, torpağa qarışaraq torpağın munis övladına, Azərbaycan tarixinin fəxrinə, vüqarına çevrildilər. Şahin Abbasov, Maqşud Daşdiyev, Fərhad Yusifov, Yalçın Qəhrəmanov, Siyavuş Rüstəmov öz şəhidlikləri ilə misilsiz hünər, fədakarlıq, vətənsəvərlik nümunəsi göstərdilər.

Həmin günə qədər Daxili Qoşunların minlərdən biri kimi tanındığımız bu əsgərləri birca anın içində Vətənə necə sadıq olduqlarını ölümləri ilə təsdiq etdilər.

1993-cü ilin dekabr ayının 11-i zaman baxımından bizdən nə qədər çox uzaqlaşdıca, o günlərin dəyərini daha artıq anlayırıq. Qarabağ savaşında qəhrəmanlıq, igidlik göstərən oğullarımız çox olub. Daxili Qoşunların bu beş əsgəri öz yaşlarından, öz çəkildərindən çox ağır, misilsiz bir şücaət göstərdilər. Qısa, lakin çoxlarına nümunə ola biləcək bir ömür yaşadılar.

Bu oğulları hamı tanınmalıdır. Təkcə Daxili Qoşunlar yox, bütün xalqımız tanınmalıdır. Yenicə hərbi xidmətə başlayan əsgərlərimizin birinci gün keçdiyi məşğələnin mövzusu məhz bu əsgərlərin qəhrəmanlığı olmalıdır. Elə bu faktın özü əsgərlərin hərbi-vətənpərvərlik tərbiyəsində misilsiz rol oynaya bilər.

Görəsən, geri çəkilməkdənsə şəhid olmağı üstün tutan beş oğul bu addımı atarkən son anda nə fikirləşiblər? Yəqin ki, onların bir arzusu bütün hissləri üstələyib: **Təki Vətən yaşasın!**

**Ey Vətənin oğulları,
Gəlin daim yada salaq
Biz onları.
Bu beş nəfər,
Beş barmaq tək birləşərək
Bir oldular,
Saflaşdılar, duruldular.
Nərə çəkib, haray səhb
Bağrıdılar,
Hamımızı
Birləşməyə çağırıdılar!**

Elxan Xəzər

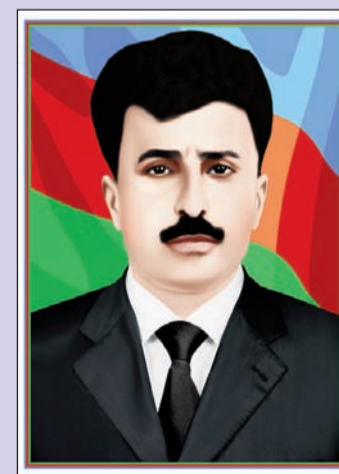
MİLLİ QƏHRƏMANLARIMIZ ONLAR VƏTƏN UĞRUNDA VURUŞMUŞLAR

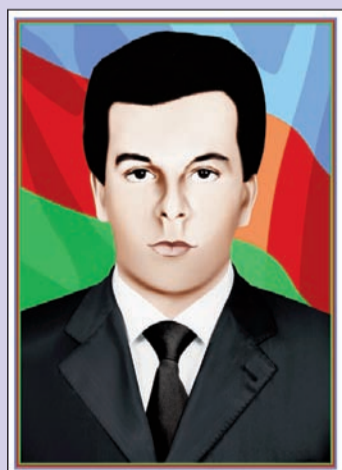
Polkovnik-leytenant Məmmədov Sahil Ələmdar oğlu
1964-cü ildə anadan olub. Zəngilan rayonu uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak edib, ağır yaralanıb, sağdır. **Hal-hazırda Daxili işlər orqanlarında xidmət edir.** Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 08 oktyabr 1992-ci il tarixli fərmanı ilə ona "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" fəxri adı verilmişdir.

Kapitan Arazov Ənvər Talış oğlu
1953-cü ildə anadan olub. 31.10.1992-ci ildə Ağdərə rayonu uğrunda gedən döyüşdə şəhid olub. Gəncə şəhərində "Şəhidlər Xiyabanı"nda dəfn edilib. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 06 noyabr 1992-ci il tarixli fərmanı ilə ona "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" fəxri adı (ölümündən sonra) verilmişdir.

Baş leytenant Yəhyayev Elşad Məhəmmədhanif oğlu
1966-cı ildə anadan olub. 19.06.1992-ci ildə Ağdərə rayonu uğrunda gedən döyüşlərdə şəhid olub. Bakı şəhərində "Şəhidlər Xiyabanı"nda dəfn edilib. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 08 oktyabr 1992-ci il tarixli fərmanı ilə ona "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" fəxri adı (ölümündən sonra) verilmişdir.

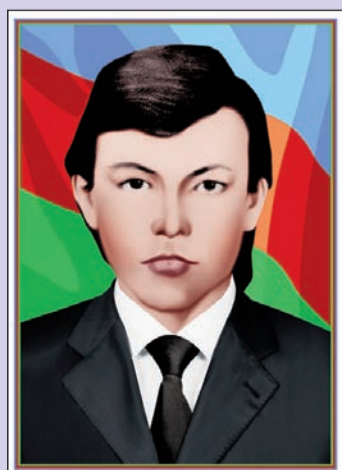
Baş leytenant Nəcəfov Fəxrəddin Vəliyəddin oğlu
1967-ci ildə anadan olub. 04.09.1992-ci ildə Ağdərə rayonu uğrunda gedən döyüşdə həlak olub. Bakı şəhərində "Şəhidlər Xiyabanı"nda dəfn edilib. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 06 noyabr 1992-ci il tarixli fərmanı ilə ona "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" fəxri adı (ölümündən sonra) verilmişdir.

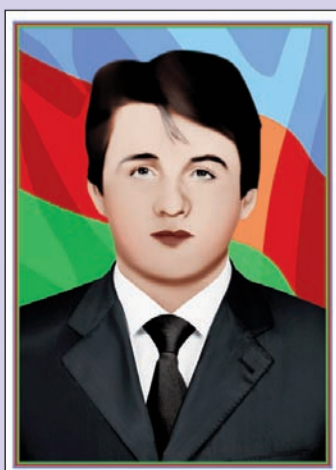
Baş leytenant Quliyev Mətləb Kamran oğlu
1959-cu ildə anadan olub. 31.08.1992-ci ildə Ağdərə rayonu uğrunda gedən döyüşdə şəhid olub. Sumqayıt şəhərində "Şəhidlər Xiyabanı"nda dəfn edilib. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 06 noyabr 1992-ci il tarixli fərmanı ilə ona "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" fəxri adı (ölümündən sonra) verilmişdir.

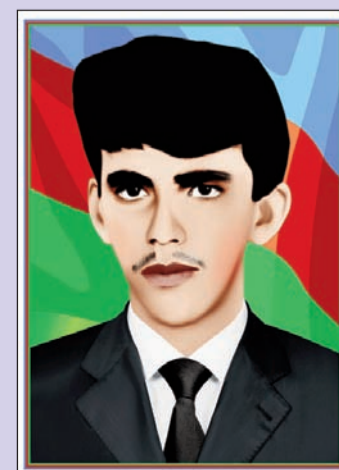
Baş leytenant Abdullayev Rövşən Əbdülhüseyn oğlu
1969-cü ildə anadan olub. 13.09.1992-ci ildə Zəngilan rayonu uğrunda gedən döyüşdə şəhid olub. Lənkəran şəhərində "Şəhidlər Xiyabanı"nda dəfn edilib. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 15 yanvar 1995-ci il tarixli fərmanı ilə ona "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" fəxri adı (ölümündən sonra) verilmişdir.

Çavuş Makayev İqor Vladimiroviç
1971-ci ildə anadan olub. 05.08.1992-ci ildə Ağdərə rayonu uğrunda gedən döyüşdə şəhid olub. Gəncə şəhərində "Şəhidlər Xiyabanı"nda dəfn edilib. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 06 noyabr 1992-ci il tarixli fərmanı ilə ona "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" fəxri adı (ölümündən sonra) verilmişdir.

Sırası Məhərrəmov Səxavət Ələmdar oğlu
1973-cü ildə anadan olub. 18.08.1992-ci ildə Ağdərə rayonu uğrunda gedən döyüşdə şəhid olub. Bakı şəhərində "Şəhidlər Xiyabanı"nda dəfn edilib. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 06 noyabr 1992-ci il tarixli fərmanı ilə ona "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" fəxri adı (ölümündən sonra) verilmişdir.

Sırası Muradov Ruslan Həmid oğlu
1973-cü ildə anadan olub. 22.08.1992-ci ildə Ağdam rayonu uğrunda gedən döyüşdə şəhid olub. Mingəçevir şəhərində "Şəhidlər Xiyabanı"nda dəfn edilib. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 06 noyabr 1992-ci il tarixli fərmanı ilə ona "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" fəxri adı (ölümündən sonra) verilmişdir.

DAXİLİ QOŞUNLARIN CÜMHURİYYƏT TARİXİ

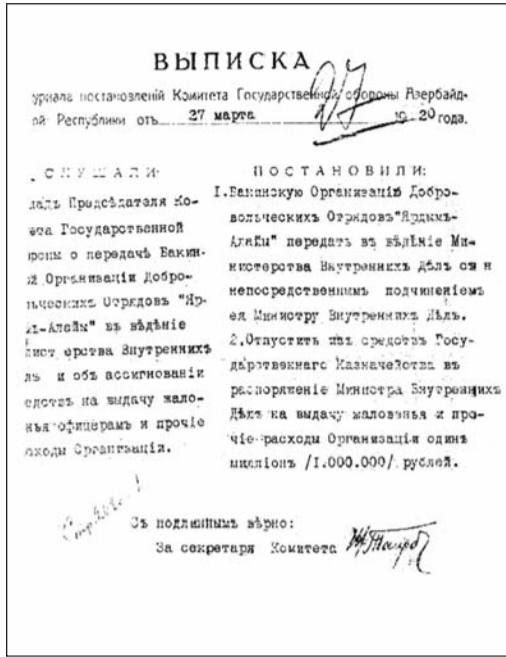
Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri unudulmaz Heydər Əliyev daima uzaq və yaxın keçmişimizin bugünkü nəsle məlum olmayan səhifələrini işıqlandırmağı tövsiyə edirdi. Məhz onun təşəbbüsü ilə bu istiqamətdə bir sıra vacib və gərəkli qərarlar qəbul edilmişdir. Tarixi faktlar aşkarlandıqdan sonra milli ordunun yaranması günü həqiqi tarixi gününə-26 iyunna keçirilmişdir. Böyük öndər bu addımla Azərbaycanda ordu quruculuğunun 80 illik bir tarixi olduğunu təsdiq etmişdir.

1918-ci ildə yaranmış, şərqdə ilk demokratik respublika olan Azərbaycan əsası, əmin-amanlığın qorunmasını, qanunazidd hərəkətlərin qarşısının alınmasını da vacib hesab edirdi.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Arxivində mühafizə edilən sənədlərdə bu gün Daxili Qoşunlar adlanan qurumun məhz ADR dövründə (1918-1920) yaradılması barədə məlumatlar var.

Azərbaycan Demokratik Respublikasının yeni təşəkkül tapdığı bir dövrdə əhalini hərbi işlə tanış etmək, şəhərdə sabitlik və nizam-intizamın saxlanması məqsədi ilə Azərbaycan Demokratik Respublikası parlamentinin icazəsi ilə 1919-cu il 1 iyun tarixindən könüllü əsgərlər dəstəsi yaradılmışdır.

Bu barədə Bakı şəhərinin komendantı general-mayor F.Vəzirovun 7 sentyabr 1919-cu il tarixli məlumatında bildirilmişdir.

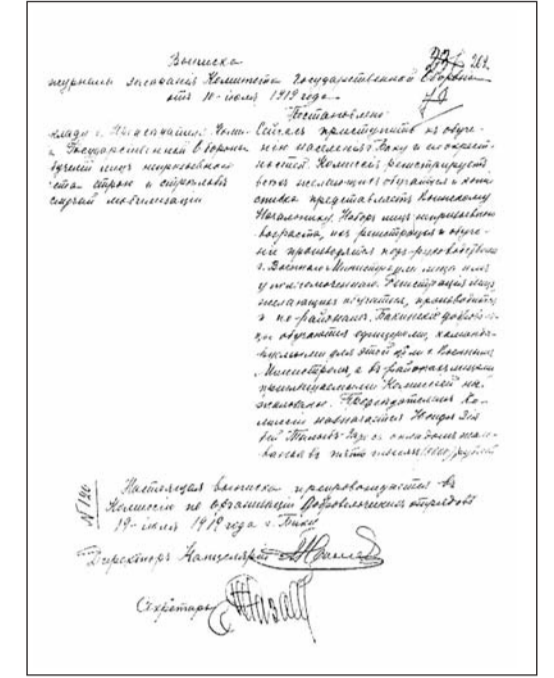

Dəstə Bakı şəhərinin 14 rayonunu: Sabunçu, Mərkəzi, Balaxanı, Zabrat, Suraxanı, Xil, Aşağı Bibiheybət, Yuxarı Bibiheybət, Qara şəhər, Ağ şəhər, Tağıyev fabrikanı, Binəqədi, Maştağa, Nardaranı əhatə edirdi.

Dəstənin rəisi Yusif Ziya bəy Talıbzadə təyin edilmişdir.

1919-cu il 10 iyun tarixində Azərbaycan Demokratik Respublikası Dövlət Müdafiə Komitəsinin iclasında qərara alınmışdı ki, Bakı şəhəri və onun rayonlarının ərazisində yaşayan hərbi çağırış yaşına çatmış

şəxslər üçün hərbi hazırlıq təşkil edilsin. Könüllü dəstələrin təşkili üzrə komissiyaın sədri Yusif Ziya bəy Talıbzadə (beş min rubl əməkhaqqı verilməklə) təyin edilmişdir.

1920-ci il 27 mart tarixində yenə də Azərbaycan Demokratik Respublikası Dövlət Müdafiə Komitəsinin qərarı əsasında Bakı təşkilatının Yardım alayının könüllü dəstələri ADR Daxili İşlər Nazirliyinin sərəncamına verilmişdir.

BİZİM ŞÜAR:
"MÖHKƏM HƏRBİ İNTİZAM, TƏLİMDƏ VƏ XİDMƏTDƏ YÜKSƏK NƏİLİYYƏTLƏR UĞRUNDA!"

UNUTMA!

1813-1828-ci illərə qədər Azərbaycanın ərazisi təxminən 410 min kv.km idi. İki dövlət arasında bağlanmış müqavilə əsasında bu ərazilərdən 280 min kv. km İrənin, 130 min kv.km isə Rusiyanın əsarəti altına düşdü. **1918-ci ildə** Çar Rusiyası dağıldıqdan sonra Azərbaycan torpaqlarından 9 min kv.km-lik əraziyə malik İrəvan xanlığı Ermənistan, 7 min kv.km-lik ərazidə qərar tutan Dərbənd xanlığı isə bolşevik Rusiyasına verildi.

1918-1920-ci illərdə cəmi 23 ay yaşayan Azərbaycan Demokratik Respublikasının ərazisi 114 min kv.km olub.

Bolşevik Rusiyasının qoşunlarının **1920-ci ilin 28 aprelində** ADR-i işğal etməsindən sonra ərazilərimizin bölünməsi bu şəkildə davam etdirildi:

Zəngəzur, Dərələyəz və Dilcan (cəmi 10,9 min kv.km ərazi) Ermənistan, Borçalı mahalı (cəmi 9,5 min kv.km ərazi) Gürcüstana verildi.

Azərbaycan torpaqlarının qonşularımıza bağışlanması SSRİ dövründə də davam etmişdi. **1922-1923-cü illərdə** "yoldaş" Kirov tərəfindən Göyçə mahalı və Naxçıvandan 9 yaşayış məntəqəsi, **1929-cu ildə** Əliheydər Qarayev tərəfindən Qazaxdan 50 kv.km-lik ərazi, Cəbrayıl qəzasından Nüvədi, Ernəzir və Tuğud kəndləri, **1946-cı ildə** Mir Cəfər Bağırov tərəfindən 40 kv.km-lik meşə sahəsi, **1969-cu ildə** Vəli Axundov tərəfindən Tovuz rayonunun 7,6 kv.km-lik ərazisi, **1984-cü ildə** isə Kamran Bağırov tərəfindən Qazax rayonundan torpaq sahəsi ermənilərə verilmişdir.

1988-ci ildə Azərbaycanın ərazisi 86,6 min kv.km idi.

1988-1993-cü illərdə aşağıdakı ərazilər işğal altına düşmüşdür: Dağlıq Qarabağ (Şuşa, Xankəndi, Xocalı, Əsgəran, Xocavənd, Ağdərə, Hadrut) cəmi 4400 kv.km idi.

Şuşa şəhəri	- (289 kv.km)	- 8.05.1992
Laçın rayonu	- (1835 kv.km)	- 17.05.1992
Kəlbəcər rayonu	- (1936 kv.km)	- 2.04.1993
Ağdam rayonu	- (1094 kv.km)	- 23.07.1993
Cəbrayıl rayonu	- (1050 kv.km)	- 18.08.1993
Füzuli rayonu	- (1386 kv.km)	- 23.08.1993
Qubadlı rayonu	- (802 kv.km)	- 31.08.1993
Zəngilan rayonu	- (707 kv.km)	- 29.10.1993

Yusif Ziya Talıbzadə 1877-ci il yanvar ayının 22-də Tiflisdə anadan olmuşdur. Əvvəlcə Tiflisdə, sonra isə Xorasan və Bağdadda yüksək təhsil almış Yusif Ziya XX əsrin əvvəllərində türkçülük, islamçılıq, azərbaycançılığın ideoloqlarından biri, publisist, maarifçi, şair, dramaturq, hərbiçi və siyasi xadim idi. O, 1917-1923-cü illərdə milli istiqlal hərəkatının fəal iştirakçısı olmuşdur.

Uşaqlıq və yeniyetməlik çağlarında Yusif Ziya farslaşdırma və ruslaşdırma siyasətinin türkçülüyə vurduğu zərbələri görmüş, daima buna qarşı mübarizə aparmışdır. Tədqiqatçıların gəldiyi qənaətə görə, Y.Z.Talıbzadə ölkəmizdə ilk xəritə tərtib etmiş azərbaycanlıdır. "İslam tarixi və tarixi müqəddəs ənbiyayə dair məkanların nəqşəsi və islam məmləkətlərinin xəritəsidir" adlı bu nadir xəritə 1904-cü ildə Bakıda A.M.Promişlyanski-nin litoqrafiyasında Azərbaycan dilində çap olunub. İndi bibliografik xarakter daşıyan bu nadir divar xəritəsindən XX əsrin əvvəllərində "Rus-tatar" məktəblərində dərs vəsaiti kimi kütləvi şəkildə istifadə edilirdi.

1912-ci ildə Yusif Ziya həyat yoldaşı Cənnət xanım və oğlu Tələtlə Türkiyəyə köçmüş, orada hərbi təhsil almış, I dünya

XX əsrin ilk onillikləri Azərbaycan tarixində milli intibah dövrü kimi qalmaqdadır. Xalqın milli mənafeyinə, tərəqqiyə xidmət etmiş bir sıra şəxsiyyətlər zaman keçdikcə unudulmuş, sovet ideologiya maşını onların tanınması, həyat və fəaliyyətləri haqqında məlumatların təbliğinə imkan verməmişdir. Xalqımızın milli istiqlal və tərəqqisi üçün böyük işlər görmüş şəxsiyyətlərdən biri də Yusif Ziya Talıbzadədir.

YUSİF ZİYA TALIBZADƏ - ASAYİŞ DƏSTƏSİNİN İLK KOMANDANI

müharibəsində Qars Ərdəhan türk ordusu sıralarında ruslara, ermənilərə qarşı döyüşlərdə (minbaşı-mayor rütbəsində) qəhrəmanlıqlar göstərmişdir. Yusif Ziya Osmanlı ordusunda polkovnik rütbəsində yüksəlmişdir. Onun sonrakı hərbi-siyasi fəaliyyəti Osmanlı ordusu və Azərbaycan könüllülərindən ibarət "İslam ordusu"nda davam etmişdir.

1918-ci ildə Yusif Ziya türk ordusu ilə bərabər Bakıya qayıdır. Vaxtı ilə Türkiyədə çalışan Əhməd bəy Ağaoğlunun hərbi müşavir olduğu bir ordunun könüllülərdən ibarət olan Yardım alayının rəisi olur.

Bu təyinatla qədər Bakının alınmasında keçən şərəfli döyüş yolunda Osmanlı əsgərləri ilə yanaşı, Yusif Ziyanın da şücaəti şəxsizdir.

1921-ci ilin əvvəllərində Yusif Ziya Naxçıvana hərbi komissar təyin olunur. Fevral-mart aylarında ailəsi ilə birgə Naxçıvana köçür. Yeni hərbi komissar Naxçıvan torpağına göz dikən, ona əl uzadan daşnak silahlı dəstələrinə divan tutmaqla Naxçıvanda xeyli məşhurlaşır. Belə məlumatlar da var ki, hətta Naxçıvanda Yusif Ziya kəndi də olub.

Y.Z.Talıbzadə 1921-ci ilin fevral ayından 1922-ci ilin dekabrınadək Naxçıvanda hərbi komissar vəzifəsində çalışmışdır.

Lakin Naxçıvan torpaqlarına iddia ilə yanaşan, sərhədləri tez-tez pozan

erməni millətçilərinə, daşnaklara qarşı sovet rəhbərliyinin liberal siyasəti ilə razılaşmayan Yusif Ziya Bakıya qayıdır, Nəriman Nərimanovla görüşür, bu quruluşla uyğunlaşma bilmədiyini, sovetlərə qulluq etmək istəmədiyini bildirir. N.Nərimanov Sovet İttifaqı sərhədlərini tərk etmək üçün ona rəsmi sənəd verir.

Yusif Ziya Azərbaycandakı fəaliyyətinə son qoyaraq, şəhidliklə başa çatan mühacirət həyatına üstünlük verir. Yaxşı tanıdığı Ənvər paşanın komandanlıq etdiyi, işğalçı Qızıl ordu ilə vuruşan, Orta Asiya xalqlarının müstəqilliyi uğrunda mübarizə aparana qoşulmaqla bir daha milli simasını, ictimai-siyasi mövqeyini, əqidəsini ortaya qoyur.

Yusif Ziya ilə bağlı Azərbaycan mühacirət ədəbiyyatında dərc olunmuş yazıların hamısında onun qanlı döyüşlər zamanı qəhrəmancasına şəhid olduğu vurğulanır.

1923-cü ildə Orta Asiyadan gəlmiş bir nəfər Yusif Ziyanın qana bulaşmış köynəyini və həmişə yanında gəzdirdiyi kiçik cib Quranını onun qardaşı yazıçı Abdulla Şaiqə vermişdir. Həmin qanlı cib Quranı Abdulla Şaiqin mənzil muzeyinin ekspozisiyası zalında mühafizə olunmaqdadır.

Allah rəhmət eləsin

Daxili Qoşunların Komandanlığı və şəxsi heyəti general-mayor Şirin Xəlilova qardaşının vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

DQBİ-nin şəxsi heyəti gizir Nizami Nuriyevə dayısının vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

TƏSİSÇİ:
Azərbaycan Respublikası DİN Daxili Qoşunların Baş İdarəsi.
Redaktor: mayor R.Sarıyev

REDAKSİYANIN ÜNVANI:
AZ 1130, Bakı şəhəri, Q. Musabəyov küç. 4, Daxili Qoşunların Baş İdarəsi.
Əlaqə telefonları: 560-22-63, 590-65-21

Qəzet ayda 2 dəfə nəşr olunur. "Əsgər" qəzetinin redaksiyasında yığılıb səhifələnmiş və DİN-in mətbəəsində hazır elektron variantdan çap olunmuşdur.

Şəhadətnamə 3565
Sayı 3000